Klinichna khirurhiia. 2020 May/June;87(5-6):13-20.
DOI: 10.26779/2522-1396.2020.5-6.13

Профілактика пошкодження позапечінкових жовчовивідних шляхів та проток підшлункової залози при виконанні резекції шлунка за Більрот II з приводу ускладнених виразок дванадцятипалої кишки

Д. В. Максимчук[2], В. І. Мамчич[1], В. Д. Максимчук[2]

[1]Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, м. Київ,
[2]Чорнобаївська багатопрофільна лікарня

Prophylaxis of damage of extrahepatic biliary ducts and pancreatic ducts while performance of gastric resection in accordance to Billroth II method for complicated duodenal ulcers

D. V. Maksymchuk[2], V. I. Mamchich[1], V. D. Maksymchuk[2]

[1]Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education, Kyiv,
[2]Chornobayiv Muldi–Profile Hospital

Реферат

Мета. Розробити спосіб мобілізації та спосіб закриття «складної ручної» кукси дванадцятипалої кишки при операціях із приводу ускладнених гігантських пенетруючих пілородуоденальних виразок з метою запобігання ятрогенним пошкодженням позапечінкових жовчовивідних шляхів і проток підшлункової залози та поліпшити результати хірургічного лікування зазначеної патології.

Матеріали і методи. У дослідження включено 46 пацієнтів, прооперованих із приводу ускладнених гігантських пенетруючих пілородуоденальних виразок. До гігантських пілородуоденальних виразок віднесені виразки розміром більше 2,5 см. Запропоновано спосіб мобілізації дванадцятипалої кишки та спосіб ушивання «складної» кукси дванадцятипалої кишки. Спосіб мобілізації дванадцятипалої кишки передбачає дуоденотомію в зоні рубцево – виразкової трансформації та внутрішньокишкове пальцьове витягування доверху та вперед на себе всіх стінок кишки із спайкового процесу, що включає звільнення верхньогоризонтальної та частини низхідної ділянок дванадцятипалої кишки шляхом розтину вісцеральної очеревини по правому та лівому краях кишки на відстань, достатню для формування її кукси без натягу. Спосіб ушивання «складної» кукси дванадцятипалої кишки передбачає дуоденотомію в ділянці ураження циркулярним виразковим процесом. Це дозволяє визначити ступінь виразкового стенозу, провести екстериторизацію виразки та після мобілізації дванадцятипалої кишки за вказаним вище способом використати мобілізовані її стінки у формуванні кукси. Використання однорядного вузлового ввертаючого шва дозволяє рівномірно розподілити навантаження по всій лінії шва, що підвищує механічну міцність місця ушивання.

Результати. Середня тривалість операції становила 136,6 хв (95% довірчий інтервал: 125,2; 152,0); тривалість стаціонарного лікування – від 7 до 26 ліжко–днів, у середньому 15,7 дня (95% довірчий інтервал: 13,1; 18,2). Ускладнення, що виникли в ранньому післяопераційному періоді: інфекція в ділянці рани – 2 (4,3%), пневмонія – 2 (4,3%), інсульт – 1 (2,2%), тромбоемболія легеневої артерії – 1 (2,2%), неспроможність кукси дванадцятипалої кишки – 1 (2,2%) спостереження. Післяопераційна смертність становила 4,3%, померли 2 пацієнти, у 1 (2,2%) причиною смерті стала тромбоемболія легеневої артерії, у 1 (2,2%) – геморагічний інсульт. Неспроможність кукси дванадцятипалої кишки і поширений серозно–фібринозний перитоніт виявлені на 6–ту добу після операції у 1 (2,2%) пацієнта. Через 1 рік обстежено 31 пацієнта: при фіброгастроскопії у 1 (3,2%) пацієнта виявлено виразку задньої губи гастроєюноанастомоза, у 7 (22,6%) – поверхневий гастрит, у 1 (3,2%) – ерозивний гастрит кукси шлунка.

Висновки. Запропоновані спосіб мобілізації та спосіб формування кукси дванадцятипалої кишки при гігантській ускладненій циркулярній пілородуоденальній виразці дозволяють мінімізувати ймовірність неспроможності швів кукси, а також запобігати ятрогенному пошкодженню залучених у виразковий інфільтрат жовчних проток і проток підшлункової залози і може бути рекомендований до застосування в клінічній практиці. Особливу увагу слід приділити декомпресії дванадцятипалої кишки в післяопераційному періоді і стимуляції роботи кишечника.

Ключові слова: пілородуоденальна виразка; перфорація; кровотеча; пенетрація; резекція шлунка; кукса дванадцятипалої кишки; мобілізація дванадцятипалої кишки; жовчовивідні шляхи; підшлункова залоза.